

PENERBITAN
JURNAL
ILMIAH

ISU KUALITI, MEDIA DAN
PENGANTARABANGSAAN

ROOSFA HASHIM

PENERBITAN
JURNAL
ILMIAH

ISU KUALITI, MEDIA DAN
PENGANTARABANGSAAN

ROOSFA HASHIM

PENERBIT UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
Sintok • 2015

UUM Press
Universiti Utara Malaysia
06010 UUM Sintok
Kedah Malaysia.

Tel: 04-9284797
Faks: 04-9284792
E-mel: penerbit@uum.edu.my
Laman web: <http://uumpress.uum.edu.my>

© 2015 UUM Press

Cetakan Pertama 2015

Hak cipta terpelihara. Sebarang bahagian dalam buku ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan dalam cara yang boleh digunakan semula, ataupun dipindahkan dengan sebarang bentuk ayat dengan sebarang cara, baik dengan cara elektronik, mekanik, penggambaran semula, perakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada UUM Press.

UUM Press ialah anggota Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM).

Perpustakaan Negara Malaysia

Data-Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Roosfa Hashim, 1962-

PENERBITAN JURNAL ILMIAH: ISU KUALITI, MEDIA DAN
PENGANTARABANGSAAN / ROOSFA HASHIM.

Includes index

Bibliography: pages 189

ISBN 978-967-0474-63-2

1. Scholarly periodicals--Publishing--Malaysia. 2. Periodicals--Publishing.

I. Universiti Utara Malaysia. II. Judul.

158.I

Dicetak di Malaysia oleh
UUM Press

Kandungan

<i>Senarai Jadual</i>	ix
<i>Prakata</i>	xiii
<i>Pendahuluan</i>	xv
<i>Penghargaan</i>	xix

BAHAGIAN I KUALITI PENERBITAN JURNAL ILMIAH

1	Masalah dalam Penerbitan Jurnal Ilmiah	3
	Takrifan jurnal ilmiah	3
	Isu dan masalah penerbitan jurnal ilmiah	6
	Profesionalisme dan mutu terbitan	7
2	Kualiti Jurnal Ilmiah Terbitan Agensi Awam	11
	Penerbitan ilmiah di Pusat Manuskrip Melayu	12
	Lahirnya <i>Jurnal Filologi Melayu</i> , 1992	15
	<i>Jurnal inbreeding</i>	21
3	Penerbitan Jurnal Tidak Konsisten	26
	Piawai penerbitan jurnal ilmiah	29
	<i>Jurnal Penterjemah</i> 1987-2003	31
	Jalan keluar bagi <i>Jurnal Penterjemah</i>	38
4	Menempatkan Jurnal pada Sosok Baharu Ilmu Pengetahuan	42
	Sains Sosial dan penerbitan ilmiah	43
	Jurnal ilmiah Sains Sosial dan Kemanusiaan di Malaysia	45
	Lahirnya <i>Akademika</i>	49
	Liku-liku <i>Akademika</i>	51
	Ulasan buku, nota penyelidikan dan panduan kepada pengarang	58
	Penyumbang tempatan dan antarabangsa	59
	Dari Lembah Pantai ke perbatasan ilmu baharu	66
	<i>Akademika</i> , sebuah jurnal antarabangsa	69
	Pengiktirafan sarjana antarabangsa	71

BAHAGIAN II JURNAL SEBAGAI MEDIA KOMUNIKASI ILMIAH

P

atau fokus jelas dalam kriteria atau kebutuhan ilmiah juga yang dimiliki oleh setiap sebuah lembaga pengkhusus jenis makalah bahasa, laju jurnal ilmiah dan mempunyai disebarluas

5	Media Komunikasi Ilmiah Bidang Psikologi	7
	Dari Santa Jiwa ke <i>Jurnal Psikologi</i>	7
	Lahirnya <i>Jurnal Psikologi Malaysia</i> , 1985	7
	Pengedaran dan sebaran <i>Jurnal Psikologi Malaysia</i>	7
	Gejala sosial masyarakat Malaysia dalam <i>Jurnal Psikologi Malaysia</i>	7
6	Maju Mundur Jurnal Ilmiah Pengajian Islam	8
	Penelitian tentang perkembangan jurnal ilmiah	8
	Jurnal Pengajian Islam yang awal	8
	Mutu terbitan jurnal ilmiah Pengajian Islam	8
7	Persaingan Jurnal Ilmiah dalam Bidang yang Sama	9
	Perkembangan kesarjanaan Melayu	10
	Pertumbuhan jurnal ilmiah dalam perkembangan pelbagai institusi pengajian Melayu	10
	Jurnal ilmiah pengajian Melayu	10
	Jurnal ilmiah sebagai wahana pengajian Melayu	11
	Implikasi lambakan jurnal ilmiah	11
8	Perkembangan Wadah Perbahasan Bidang Ekonomi	11
	Penyuburan wacana bidang Ekonomi	11
	Menyorot kemajuan <i>Jurnal Ekonomi Malaysia</i> (JEM)	12
	Kekuatan dan kelemahan <i>Jurnal Ekonomi Malaysia</i> (JEM)	12
	Cabar Jurnal <i>Ekonomi Malaysia</i> (JEM)	12
9	Bahasa Melayu untuk Komunikasi Ilmiah	12
	<i>Sains Malaysiana</i>	12
	<i>Jurnal Perubatan UKM</i>	12
	<i>Jurnal Sains Kesihatan Malaysia</i>	12
	<i>Jurnal Kejuruteraan UKM</i>	12
	<i>Jurnal Teknologi Maklumat dan Multimedia</i>	12

UUM
Penerbit
Universiti

**BAHAGIAN III PENGANTARABANGSAAN JURNAL
ILMIAH**

10	Jurnal Tempatan untuk Sarjana Antarabangsa	139
	Persepsi orang asing tentang Brunei	141
	Wahana Barat tentang Brunei	144
11	Strategi Penyenaraian dan Pengekalan Jurnal dalam Pangkalan Data Antarabangsa	146
	Proses penyaringan SCOPUS	146
	Saingan jurnal UKM dalam SCOPUS	147
	Penerbitan jurnal ilmiah di UKM	149
	Penyenaraian jurnal UKM dalam SCOPUS	152
	Strategi jurnal UKM dalam SCOPUS	152
	Perkembangan mutakhir	157
12	Sarjana Antarabangsa dalam Pembangunan Jurnal Tempatan	159
	Jurnal ilmiah UKM 1972-1990	161
	Sumbangan sarjana Indonesia dalam pembinaan korpus ilmu dalam bahasa Melayu	163
	Cabarannya penerbitan jurnal ilmiah	168
13	Jurnal Ilmiah Malaysia di Persada Antarabangsa	170
	Penyenaraian dalam ISI Web of Science	170
	Peningkatan jumlah sitasi terbitan sarjana Malaysia	172
	Jenis terbitan dalam ISI Web of Science	174
	Faktor impak universiti	176
	Prestasi mengikut <i>quartile</i>	179
	Penarafan penerbitan oleh SCImago	180
	Penubuhan pusat sitasi Malaysia dan MyCite	183
	<i>Current Research in Malaysia (CREAM)</i>	186
Rujukan		189
Indeks		197

Penerbitan Jurnal Ilmiah: Isu Kualiti, Media dan Pengantarabangsaan mengungkap pelbagai isu dan masalah dalam penerbitan jurnal ilmiah. Faktor perbincangan antaranya mengutarakan *niche* atau fokus sesebuah jurnal yang bidang pengkhususannya tidak begitu jelas dalam memastikan kelestarian sesebuah jurnal ilmiah. Apakah kriteria untuk mengiktiraf sesebuah jurnal ilmiah itu bertaraf nasional atau kebangsaan? Di samping itu, isu pengantarabangsaan jurnal ilmiah juga dibincangkan dalam buku ini dengan membahaskan apakah yang dimaksudkan dengan ciri-ciri antarabangsa yang perlu dipenuhi oleh setiap jurnal ilmiah. Dasar penerbitan jurnal ilmiah dikawal oleh sebuah lembaga editor yang menetapkan tentang nama jurnal, bidang pengkhususan jurnal, pemilihan wasit, pemilihan makalah, bentuk dan jenis makalah yang diterbitkan, bentuk rujukan dan kaedah dokumentasi, bahasa, laras, komposisi pengarang dan sebagainya. Masalah penerbitan jurnal ilmiah di negara ini perlu ditangani oleh semua pihak yang terlibat dan mempunyai kepentingan agar kelastarian ilmu melalui jurnal dapat disebarluaskan kepada masyarakat.

UUM PRESS

Penerbit UUM

Universiti Utara Malaysia

ISBN 978-967-0474-63-2

04300

9 789670 474632